

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisiei economie, buget și finanțe

AMENDAMENT la proiectul de lege nr. 306 din 9 iulie 2020, Proiectul Codului Vamal

În conformitate cu art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996, în urma examinării proiectului de lege nr. 306 din 9 iulie 2020, Proiectul Codului Vamal, prezentăm următorul amendament:

I. Articolul 98 alin. (8) se completează cu subpunctul 3), cu următorul conținut: „3) în cazul trimiterilor poștale internaționale;”;

- La același alineat, punctul 2), litera b) se expune în următoarea redacție: „b) în cazul echipamentelor utilizate în traficul internațional de către companiile aeriene, navale sau feroviare sau de către furnizorul de serviciul poștal și furnizorul de serviciu poștal universal, cu condiția ca echipamentele respective să fie identificate printr-un marcaj distinct;”

II. La articolul 291, alineatul 3, punctul 4) se expune în următoarea redacție: „4) prin poștă, conform statutului de operator poștal, în cazul în care mărfurile sunt transportate de titularii drepturilor și obligațiilor care decurg din acest statut acordat în baza prevederilor legislației în domeniul poștal a Republicii Moldova;” .

III. La articolul 292, alineatul 2, punctul 4) se expune în următoarea redacție: „4) prin poștă, conform statutului de operator poștal, în cazul în care mărfurile sunt transportate de titularii drepturilor și obligațiilor care decurg din acest statut acordat în baza prevederilor legislației în domeniul poștal a Republicii Moldova;”.

IV. La articolul 348, alineatul 3 se completează cu litera e) cu următorul conținut: „e) mărfurile sunt expediate ca trimiteri poștale internaționale;”.

Argumentare: Furnizorii de servicii poștale deschiși concurenței și furnizorii de serviciu poștal universal își desfășoară activitatea conform Legii 36/2016 privind comunicațiile poștale, iar autoritatea de reglementare în domeniul comunicațiilor poștale fiind Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației. Ținând cont de specificul de activitate a furnizorilor de servicii poștale, care este unul conceptual diferit de activitatea de transport cargo, Codul Vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, crează un cadru normativ separat privind vămuirea coletelor poștale.

Spre exemplu, transportul Trimiterilor poștale internaționale de la frontiera de stat până la locurile de schimb internațional a poștei și viceversa (la exportul acestora) se efectuează cu emiterea Borderoului de transport de către autoritățile vamale. În acest regim nu este necesară constituirea unei garanții vamale. Mai mult ca atât, reieșind din esența traficului de trimiteri poștale internaționale, este imposibilă evaluarea cuantumului garanției pentru un lot, din motiv că acestea parvin pe teritoriul țării fără vreo declarație de tranzit din țara de expediție, conținând doar informația prealabilă furnizată de expeditor.

Un alt exemplu ține de faptul că Codul Vamal în vigoare conține norme speciale privind termenul de depunere a declarației vamale în cazul expedierilor poștale internaționale, - 7 zile calendaristice din momentul trecerii frontierei vamale, spre deosebire de obligația standard: *„Declarația vamală este depusă la organul vamal de frontieră în ziua lucrătoare imediat următoare zilei de trecere a frontierei vamale, iar în cazul finalizării regimului vamal de tranzit, în decursul unei zile lucrătoare imediat următoare zilei în care regimul vamal de tranzit a fost încheiat.”*¹. Acest termen a fost extins anume

¹ Art. 176 Cod Vamal

din considerații practice în ce privește că deținătorul sau reprezentantul acestuia urmează să depună respectiva declarație vamală.

Proiectul noului Cod Vamal nu ține cont de aceste particularități de desfășurare a activității de furnizare a serviciilor poștale, oferind anumite excepții doar furnizorilor de servicii postal universal. Mai mult ca atât, autorii diferențiază furnizorii de servicii poștale deschiși concurenții de furnizorii de servicii poștale universali conform convenției UPU. Atenționăm că o asemenea argumentare ar putea induce în eroare, dat fiind că respectiva convenție nu oferă garanții financiare statului, pentru plata de import aferentă mărfurilor din coletele poștale, dat fiind argumentele expuse anterior. Prin urmare, se impun a fi făcute modificările menționate mai sus.

V. La articolul 383, alineatul (1) și (2) se expun în următoarea redacție:
(1) Nerespectarea regimului vamal special (cu excepția regimului vamal de tranzit) a obligațiilor sau condițiilor stabilite pentru derularea și încheierea acestui regim, se sancționează în mărime de 10-50% din valoarea mărfurilor în privința cărora nu au fost respectate condițiile stabilite pentru derularea și încheierea regimului vamal special respectiv. (2) Nerespectarea termenului pentru derularea și încheierea regimului vamal special (cu excepția regimului vamal de tranzit), se sancționează în mărime de 30 000 - 150 000 lei.

VI. La articolul 395, se micșorează cuantumul sancțiunii de la „4000 - 40 000 lei” la „3000 - 20000 lei”. La același articol, se substituie cuvintele „forță majoră” cu cuvintele „impediment în afara controlului persoanei”.

VII. La articolul 400, alineatul 6 punctul 1) circumstanțe atenuante, se introduc literele f) și g) cu următorul conținut: „f) contravenția are un impact redus sau inexistent asupra cuantumului drepturilor vamale care trebuie plătite; g) contravenția a fost săvârșită de o întreprindere mică sau mijlocie, în termen de 3 luni din momentul înregistrării de către Serviciul Vamal;”.

Argumentare: - Conform Hotărârii Guvernului nr. 1065 din 12.12.2017 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni în domeniul facilitării comerțului pentru perioada 2018 – 2020, care are la bază angajamentele asumate prin Ratificarea Acordului OMC privind Facilitarea Comerțului, până în 2020 urma a fi revizuit sistemul de penalități și amenzi aplicate de Serviciul Vamal pentru încălcările minore comise de agenții economici, în scopul reducerii mărimii acestora. Reglementările relevante se regăsesc și în Acordul GATT art. VIII, după cum urmează: „Nici o parte contractantă nu va aplica penalizări severe pentru infracțiuni minore la reglementările sau procedura vamală. În mod special, penalizările pentru omisiuni sau erori în documentele vamale, ușor rectificabile și evident făcute fără intenții frauduloase sau neconstituind o neglijență gravă, nu vor depăși o sumă care se constituie doar un avertisment”.

În baza acestor angajamente considerăm necesară diminuarea considerabilă a sancțiunilor aplicate în cazul în care agenții economici încalcă reglementările cu privire la regimurile suspensive. De departe, considerăm a fi cel mai utilizat, dar și cel mai atractiv din punct de vedere antreprenorial regimul de perfecționare activă. Pe de altă parte existența unor sancțiuni neancorate la realitățile economice din Republica Moldova, precum și a prejudiciului potențial adus, descurajează investitorii străini să deschidă hale de producție în Republica Moldova. Cu titlu de exemplu, a se vedea situația ce a avut loc la data de 20.02.2020 în cadrul ședinței comune a Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și a Comitetului Consultativ pe lângă Serviciul Vamal unde au fost puse în discuție spețele a doi agenți economici care au admis erori formale în derularea regimului de perfecționare activă, fiind pasibili unor sancțiuni exagerate.

Micșorarea cuantumului sancțiunilor se impune, de asemenea, în urma unei analize comparative efectuate asupra normelor legale existente în statele din regiune.

În ceea ce privește introducerea unor noi circumstanțe atenuante, propunerile respective au fost preluate din cadrul Proiectului de Directivă UE privind uniformizarea contravențiilor și sancțiunilor vamale.

VIII. La articolul 5, subpunctul 52 se expune în următoarea redacție „Portul Internațional Liber „Giurgiulești” – zonă liberă instituită prin Legea nr.8/2005 cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” și teritoriul căreia include: teritoriul terestru îngrădit potrivit prevederilor legale; acvatoriul atribuit portului”. Subpunctul 52

devine 53, iar numărul subpunctelor ulterioare se modifică în modul core-spunzător.

IX. La articolul 12 alineatul (5), litera f) se exclude.

X. La articolul 12 alineatul (14), litera e) se exclude.

XI. La articolul 46 alineatul (1) se completează la final cu cuvintele „cu excepția cazurilor prevăzute la art. 415 al prezentului Cod”.

XII. La articolul 52 alineatul 7, după cuvântul „fax” se adaugă cuvintele „poștă electronică”.

XIII. La articolul 69, alineatul 4 se va expune în următoarea redacție: „(4) Statutul de exportator aprobat nu poate fi acordat brokerilor vamali. În cazul în care brokerul vamal obține statul de exportator aprobat, acesta urmează să-și suspende activitatea de brokeraj a doua zi de la obținerea statutului de exportator aprobat. În cazul în care un exportatorul aprobat obține licență de broker vamal acesta urmează să-și suspende statutul de exportator aprobat a doua zi de la obținerea licenței de broker vamal”.

XIV. Articolul 73 se va expune în următoarea redacție: „**Articolul 73. Restricții la determinarea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit**

Metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit nu poate fi aplicată dacă: a) există restricții în privința drepturilor cumpărătorului asupra mărfii evaluate, cu excepția restricțiilor: - stabilite de legislație; - în privința regiunii geografice în care marfa poate fi revândută; - care nu influențează esențial prețul mărfii; b) vânzarea mărfii și valoarea tranzacției depind de respectarea unor condiții sau prestații a căror valoare nu poate fi determinată, cu referire la mărfurile de evaluat; c) informația folosită de declarant la anunțarea valorii în vamă a mărfii nu este veridică sau nu este confirmată prin acte; d) participanții la tranzacție sînt persoane legate, cu excepția cazurilor cînd legătura lor nu

influențează valoarea tranzacției și aceasta este acceptată în scopuri vamale conform prevederilor art. 72”.

XV. Articolul 75 se completează cu subpunctul 8 cu următorul conținut: „cheltuielile pentru descărcare, reîncărcare și alte cheltuieli legate de importul mărfurilor în/prin Portul Internațional Liber „Giurgiulești”.

XVI. La articolul 113, alineatul (4) se va expune în următoarea redacție: „Înscrierile în fișele de evidență ale debitorilor privind stingerea datoriei vamale se efectuează în temeiul deciziei Serviciul Vamal de amânare a datoriei vamale”.

XVII. La articolul 283, alineatul (3) se expune în următoarea redacție: „Pe toată durata regimului de admitere temporară mărfurile nu pot fi vândute, date în locațiune, comodat, gajate, transferate sau puse la dispoziția unei alte persoane pe teritoriul Republicii Moldova, decât cu acordul Serviciul Vamal, cu condiția achitării drepturilor de import în cazul punerii mărfurilor respective în liberă circulație”.

XVIII. La articolul 378 alineatul 3, textul „3 ani” se înlocuiește cu textul „1 an”.

XIX. La articolul 384, alineatul (1) și (2) se expun în următoarea redacție: „(1) Depunerea, în mod intenționat, a declarației vamale sau a documentelor de însoțire a mărfurilor ce conțin date eronate despre cantitatea sau greutatea mărfurilor importate, regimul vamal, valoarea stabilită în documentele comerciale sau alte date cu privire la valoarea în vamă, tipul, codul sau originea mărfurilor importate dacă acest fapt conduce la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import, se sancționează în mărime de 40 – 100% din suma diminuată a drepturilor de import, sau se confiscă marfa nedeclarată sau declarată neautentic. (2) Declararea imprudentă prin depunerea declarației vamale sau a documentelor de însoțire a mărfurilor ce conțin date eronate despre cantitatea sau greutatea mărfurilor transportate, regimul vamal, valoarea stabilită în documentele comerciale sau alte date cu privire la valoarea în vamă,

tipul, codul sau originea mărfurilor transportate dacă acest fapt conduce la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import, se sancționează în mărime de 5 000 - 25 000 lei”.

XX. La articolul 387, textul „40 – 100% din cuantumul drepturilor de import pentru care” se substituie cu textul „20 - 50 % din cuantumul taxei vamale pentru care”.

XXI. La articolul 400, alineatul (4) se exclude.

XXII. După articolul 415, se introduce articolul 415¹ cu următorul conținut: „ **Articolul 415¹. Examinarea contestațiilor în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor** (1) Orice persoană supusă controlului de către organul vamal, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin actele administrative emise în cadrul procedurii de control, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale sau ale colaboratorilor vamali în cadrul acestor proceduri, este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la aparatul central al Serviciului Vamal a unei contestații în formă scrisă. (2) Contestația se examinează: a) în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor (în continuare – *Consiliu*) – în cazul în care persoana supusă controlului a consemnat în cerere acordul cu privire la divulgarea datelor potrivit alin. (6) și contestă actele administrative prin care s-a stabilit o obligație vamală în sumă de peste 100000 de lei – pentru persoane juridice și peste 50000 de lei – pentru persoane fizice; sau b) potrivit procedurii stabilite la art. 415 din prezentul cod – în alte cazuri decât cele menționate la lit. a). (3) Consiliul se constituie în cadrul aparatului central al Serviciului Vamal din: a) șeful subdiviziunii juridice, șefii direcțiilor aparatului central al Serviciului Vamal sau persoanele care îi substituie, desemnați de directorul general al Serviciului Vamal; b) cel puțin 3 reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri cu relevanță pentru domeniul vamal. Reprezentant al asociațiilor din mediul de afaceri, în sensul prezentei legi, este asociația aleasă în mod transparent și public, conform procedurii stabilite de Guvern. (4) Activitatea Consiliului este condusă și asigurată

de către directorul general al Serviciului Vamal. Directorul general al Serviciului Vamal este în drept să delege această funcție altei persoane din cadrul Serviciului Vamal. (5) Membrii Consiliului, precum și ceilalți participanți la ședințele Consiliului au obligația să păstreze secretul comercial, fiscal, bancar, să respecte regimul altor informații cu accesibilitate limitată și să nu divulge informațiile și faptele care le-au devenit cunoscute în procedura de examinare a petițiilor sau contestațiilor în cadrul Consiliului. Persoanele desemnate în calitate de membri ai Consiliului, inclusiv persoanele desemnate pentru reprezentarea, la ședința Consiliului, a asociației din mediul de afaceri, membră a Consiliului, semnează o declarație de nedivulgare a informațiilor și a faptelor care le-au devenit cunoscute în procedura de examinare a contestațiilor, fiind preîntâmpinate despre survenirea răspunderii juridice conform legislației pentru divulgarea acestora. Persoanele indicate la prezentul alineat care nu au semnat sau refuză semnarea declarației de nedivulgare nu se admit pentru participare la ședințele Consiliului. (6) La depunerea contestației, în textul acesteia, se consemnează acordul sau dezacordul cu privire la divulgarea datelor care constituie secret comercial sau a altor date cu accesibilitate limitată din documentația supusă controlului și/sau din actele administrative emise în cadrul procedurii de control. (7) Ședințele Consiliului se desfășoară indiferent de absența la acestea a unor membri sau a persoanei care a depus contestația. (8) Prin derogare de la prevederile art. 415, în cazul actelor administrative indicate la alin. (2) lit. a), contestația se depune în termen de până la 30 de zile calendaristice de la data comunicării actului administrativ contestat. Dacă, din motive întemeiate, contestația nu a fost depusă în termen, aparatul central al Serviciului Vamal este în drept să o repună în termen, la demersul reclamantului, la care se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea depunerii contestației în termen. (9) În cazul examinării contestației în cadrul Consiliului, prevederile art. 415 se aplică corespunzător. (10) Decizia cu privire la contestația examinată de Consiliu se semnează de către persoana din

cadrul aparatului central al Serviciului Vamal care asigură conducerea Consiliului, în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data depunerii cererii prealabile de contestare. Aparatul central al Serviciului Vamal este în drept să prelungească termenul indicat cu cel mult 30 de zile calendaristice, cu informarea în termen de 3 zile a reclamantului și cu prezentarea motivelor care au stat la baza prelungirii termenului. (11) Persoana care nu este de acord cu decizia cu privire la contestație este în drept să se adreseze în instanța de contencios administrativ.

Argumentare: - Necesitatea de a introduce la art. 5 definiția Portului Internațional Liber „Giurgiulești” rezultă din asigurarea funcționării corespunzătoare a Portului, precum și excluderea unor interpretări extensive. Cu titlu de exemplu, trebuie menționat că în lipsa acestei definiții, vor continua situațiile litigioase, precum este cauza dintre Administrația Portului și Serviciul Vamal privind încadrarea în categoria de „export” a transportării mărfurilor de pe mal pe bordul navei care circulă în acvatoriul portului (deservește portul. Valoarea acestui litigiu se ridică la 4 milioane de lei.

- Norma existentă la art. 12 alin. 14 lit. e) este una abuzivă. Această normă a fost introdusă pentru prima oară în anul 2005 prin intermediul Hotărârii Guvernului nr. 1290, fiind ulterior preluată și de către Codul Vamal. Problema constă în faptul că Brokerul vamal este o companie privată ce nu deține competențe specifice de a verifica autenticitatea documentelor. În același timp, dacă am admite că brokerul vamal ar putea deține astfel de competențe, atunci prețurile pentru serviciile de vămuire oferite de acest ar crește considerabil, iar perioada se va extinde la o lună pentru fiecare declarație. Acest lucru, ar necesita, în plus o cercetare și analiză amănunțită a fiecărui document. Mai mult decât atât, o astfel de prevedere nu există nicăieri în lume. Trebuie menționat că nici notarul nu poate răspunde pentru autenticitatea documentelor care îi sunt prezentate. Brokerul Vamal poate răspunde doar pentru acțiunile/inacțiunile sale, nefiind în stare să răspundă pentru documentele care au fost întocmite de către persoane terțe, cu care nu are nici o relație juridică. Dacă este să ne referim la aplicarea dreptului de regres în acest caz este o soluție inpracticabilă, având în vedere starea sistemului actual de justiție. Anume această prevedere este un factor generator de corupție, dând posibilități largite de a acționa discreționar organelor competente.

- Norma propusă la art. 12 alin. (5) este lipsită de conținut. Legislația nu reglementează condițiile și modul în care urmează a fi desfășurat acest curs de instruire,

natura cursului, autoritatea responsabilă etc, aceasta fiind unica referire la curs. Din experiență, se atestă că, în principal, această normă nu aduce nimic altceva decât venituri organizatorilor cursului. În plus, norma este discriminatorie față de declaranții în nume propriu, față de care nu există o astfel de cerință.

- La art. 283 alin. (3) norma din prima propoziție este învechită și inutilizabilă, fiind o rămășiță a sistemului în care nu existau garanții în cadrul regimurilor vamale suspendive. În acest mod, Serviciul Vamal se asigura de faptul că marfa va fi exportată din țară. În plus, această normă nu corespunde standardelor europene fiind criticată și de către experții din domeniu.

- În forma actuală, articolul 46 contravine prevederilor art. 415. Prin urmare, se propune de a elimina această contradicție prin includerea excepției.

- În forma actuală, interdicția de a oferi statut de exportator autorizat brokerilor vamali este o normă discriminatorie. În primul rând, în statele europene nu există o astfel de reglementare. În al doilea rând, prin folosirea acestei formule restrictive, se crează o neclaritate cu privire la situațiile în care un broker vamal obține statutul de exportator aprobat sau un exportator aprobat obține licență de broker vamal. Prin urmare, norma trebuie detaliată în forma propusă de subsemnatul.

- În ceea ce privește articolul 73, acesta oferă competențe ambigue, discreționare și nelimitate funcționarilor Serviciului Vamal de a pune presiune pe declaranți, în același timp comportând și riscuri de corupție. La momentul actual, anume astfel de norme reprezintă baza majorității abuzurilor comise din partea serviciului vamal în ceea ce privește valoarea în vamă. Ceea ce se propune a fi reglementat la art. 73 deja există într-o formă mult mai clară și concisă la art. 11 al Legii 1380/1997 cu privire la tariful vamal (fiind o normă preluată din Acordul GATT). Mai mult, modul dat de reglementare contravine și Codului Vamal Comunitar. Astfel, articolul 73, textul art. 11 alin. (4) Legii 1380/1997 cu privire la tariful vamal urmează a fi preluat în totalitate și expus în cadrul prezentului Cod, cu modificările tehnice corespunzătoare.

- Modificările la art. 75 se propun a fi făcute având în vedere practicile abuzive de stabilire a valorii în vamă de către Serviciul Vamal.

- În ceea ce privește articolul 113, nu este clar folosirea termenelor din legislația civilă în raporturile administrative. Prin urmare, norma urmează a fi adaptată la instituțiile ramurei de drept corespunzătoare.

- Redacția actuală a art. 283 alin. (3) practic interzice cesiunea admiterii temporare către alte persoane. Mărfurile admise temporar nu pot fi transmise (de exemplu luate în locațiune de la un străin) fără a fi făcut importul acestora. Din acest motiv, agenții

economici sunt puși în situația de a le trece printr-un antrepozit, apoi să le plaseze în noua admitere temporară. În redacția actuală, nici businessul nici statul nu câștigă nimic.

- Modificarea termenului de prescripție materială de la 3 ani la 1 an se impune, având la bază termenul de prescripție general pentru contravenții de 1 an. În acest fel, va avea loc o abordare echilibrată și o aplicare egală a legii.

- Art. 348 urmează a fi modificat conceptual, în spiritul instituției aplicării pedepsei. Astfel, sancțiunile urmează a fi diferențiate în baza intenției, în spiritul dreptului aplicabil în Republica Moldova.

- Sancțiunea de la art. 387 este una disproporționată. Astfel, agentul economic urmează a fi sancționat și din contul valorii TVA, accizului și drepturile de import/export.

- Redacția actuală a art. 400 presupune un mecanism neclar, dificil de aplicat și inexistent în alte Coduri. Săvârșirea aceleiași fapte poate îmbrăca o altă componentă infracțională (cu sancțiune proprie), fie poate avea o circumstanță atenuantă. Un astfel de mecanism poate fi interpretat extensiv și abuziv, astfel că, contravine principiilor de claritate și previzibilitate a legii.

- Articolul 415¹ este o preluarea a actualului articol 294¹, fiind necesar de a fi introdus (lipsa acestuia este o lacună din partea autorului). În același timp, se propune modificarea cuantumului de la care pot fi contestate actele administrative prin care s-a stabilit o obligație vamală. Datorită acestui prag mare, cazurile de utilizare a acestui mecanism sunt practic inexistente, fiind inefficient. Prin diminuarea acestui cuantum, acest mecanism va deveni unul funcțional și își va atinge scopul pentru care a fost instituit.

Cu respect,

Vadim Fotescu,
Deputat în Parlament